
CODE OF CONDUCT - EETTISET OHJEET

Tertta ry – Kuopion sosiaali- ja terveysalan opiskelijayhdistys

2022

Hyväksytty hallituksen toimesta 28.4.2022 kokouksessa

SISÄLTÖ

JOHDANTO

HÄIRINTÄ JA EPÄASIALLINEN KÄYTÖS

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖTOIMINTA

TOIMINTAOHJEITA

Kuopion sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijayhdistys Tertta ry:n Code of Conduct, eli eettiset ohjeet sekä toimintaopas tapahtumia varten, on ohjenuora kaikille opiskelijayhdistyksen tapahtumiin osallistujille. Tertta ry pyrkii tapahtumisissaan aina positiiviseen ja yhdenvertaiseen ilmapiiriin. Tämä toimintaopas tapahtumia varten helpottaa tapahtumien järjestämistä sekä mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisemista.

Opasta sovelletaan opiskelijayhdistyksen tapahtumien yhteydessä tapahtuman virallisen ohjelman aikana, eli siitä lähtien kun tapahtuma on merkitty alkamaan ja siihen asti, kun tapahtuma on merkitty loppumaan. Opas pätee kaikissa Tertta ry:n järjestämissä tapahtumissa.

Tässä oppaassa käsitellään yhdenvertaisuutta, häirintä- ja kiusaamistilanteita sekä niihin puuttumista. Yhteiset pelisäännöt ovat tärkeä olla olemassa kaikkien tapahtumiin osallistuvien viihtyvyyden takaamiseksi.

“Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.” Suomen perustuslain 6§:ssä todetaan ihmiset yhdenvertaisiksi ja yhdenvertaisuuslain 6§:ssä kielletään yllä mainittuihin ominaisuuksiin perustuva välillinen ja välitön syrjintä sekä häirintä.

Jokainen kokee häirinnän eri tavalla, ei ole yksiselitteistä tapaa määritellä henkilön kokemuksia.

Toiselle vitsi voi olla harmiton ja hauska, kun taas toinen saattaa kokea sen loukkaavana itseään tai jotakuta muuta kohtaan. Huomattavaa kuitenkin on se, että kun henkilö kokee tilanteen, jossa hänen mielestään tapahtuu häirintää, siitä jää epämiellyttävä olo.

Tertan tapahtumat koetaan yleisesti positiivisina, turvallisina ja hauskoina tilaisuuksina.

Tertan tapahtumien toimintaoppaan tarkoituksena on luoda puitteet, joissa kaikki osallistujat voivat vastaisuudessaakin kokea itsensä yhdenvertaisiksi ja tervetulleiksi erilaisiin tapahtumiin.

Häirintä on henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Syrjintä tarkoittaa ihmisten eriarvoista kohtelua tai erilaiseen asemaan asettamista ilman hyväksyttävää perustetta. Syrjintää on myös uhkaavan, vihamielisen, halventavan tai nöyryyttävän ilmapiirin luominen sekä käsky tai ohje syrjiä.

Epäasiallinen kohtelu on yleisen hyvän tavan vastaista käyttäytymistä toisia kohtaan. Sopivan ja sopimattoman käyttäytymisen rajat määrittelee työpaikan henkilöstö. Jos joku kokee käytöksen tai esimerkiksi ”mustan huumorin” loukkaavaksi, siitä on luovuttava. Hyväksyttävään käytökseen eivät kuulu myöskään huutaminen, raivoaminen tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin liittyvien asioiden käsittely.

Tertta ry:n järjestämät tapahtumat ovat yleensä poikkiteollisia. Tapahtumiin osallistuu hyvin paljon erilaisia opiskelijoita, joiden joukosta löytyy erilaisia mielipiteitä, ideologioita, identiteettejä ja arvomaailmoja. Kun tällainen joukko ihmisiä osallistuu yhdessä tapahtumaan voi häirintää ja syrjintää tapahtua huomaamattakin. Jokaisen ilmaisun ja mielipiteen vapauden kunnioittaminen on ensi askel syrjimättömään ja häirintävapaaseen tapahtumaan.

Suomalainen alkoholikulttuuri voi joskus olla painostava, erityisesti henkilöille, jotka eivät alkoholia käytä. Alkoholin käyttö tai sen käyttämättömyys on jokaisen oma valinta, eikä kenenkään valintaa tule ihmetellä tai arvostella. Alkoholin vaikutuksen alaisena tapahtuu usein ylilyöntejä ja noloja tilanteita. Jokainen on vastuussa omasta käytöksestään, eikä alkoholin vaikutuksen alaisuus poista tätä vastuuta.

Sosiaalinen media on olennainen osa opiskelijoiden arkea sekä Tertta ry:n tapahtumia. Internetissä tapahtuva kirjallinen ja kuvallinen viestintä voidaan toisinaan ymmärtää helposti väärin ja joskus

huumorin kohteena voi olla tapahtumaan osallistuva henkilö, jonka tekoa halutaan alleviivata. Postauksen tekijän tulee ottaa huomioon hyvän maun rajat ja pyytää kuvaan päätyneen henkilön suostumus hänen kuvansa käyttöön. Omasta mielestä hauska vitsi voi toisesta olla loukkaava, joten kannattaa miettiä tarkkaan kuvien julkaisemista sosiaaliseen mediaan esimerkiksi hyvin päihtyneen henkilön kohdalla.

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖTOIMINTA

Tertta ry:llä on kaksi häirintäyhdyshenkilöä, jotka ovat opiskelijayhdistyksen hallituksessa olevia luottamustoimijoita ja eri sukupuolta. Häirintäyhdyshenkilön tehtävä on kuunnella tuomitsematta ja puuttua pyydettyä esille nousseisiin häirintätilanteisiin (jatkossa tässä oppaassa käytetyt sanat häirintä ja häirintätilanne tarkoittavat myös epäasiallisen käytöksen ja syrjinnän tilanteita).

Häirintäyhdyshenkilöt ovat tavoitettavissa henkilökohtaisesti sähköpostitse. Yhteydenottoa tehdessään on hyvä huomioida, että ajankäytölliset haasteet voivat toisinaan vaikuttaa häirintäyhdyshenkilön nopeaan saavutettavuuteen. Tertta ry:n sekä muiden opiskelijayhdistysten tai ainejärjestöjen tapahtumissa häirintää tai syrjintää kokenut henkilö voi olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön myös tapahtuman jälkeen.

Yhteydenoton saatuaan häirintäyhdyshenkilö ja häirintää kokenut henkilö keskustelevat tilanteesta ja mahdollisista toimenpiteistä. Häirintäyhdyshenkilö toimii luottamuksella, eikä ryhdy toimenpiteisiin ilman häirintää kokeneen henkilön lupaa. Halutessaan häirintää kokenut henkilö voi pitäytyä vaatimasta toimenpiteistä ja hakea häirintäyhdyshenkilöltä vain keskustelutukea.

Jos koet häirintää, syrjintää tai epäasiallista käytöstä:

- Ole yhteydessä tapahtuman häirintäyhdyshenkilöön.
- Kerro mitä olet kokenut tai mitä on tapahtunut.
- Keskustele häirintäyhdyshenkilön kanssa tilanteen ratkaisemisesta.

Jos koet tilanteen, jossa jotakuta muuta häiritään ja syrjitään ja haluat ilmoittaa siitä:

- Ole yhteydessä tapahtuman häirintäyhdyshenkilöön.
- Kerro mitä olet nähnyt tai mitä on tapahtunut.
- Häirintäyhdyshenkilö on toiveestasi yhteydessä kokemasi tilanteen eri osapuoliin.

Häirintäyhdyshenkilön toimet:

- Saatuaan tiedon häirintätilanteesta häirintäyhdyshenkilö toimii luottamuksella ja häirityn henkilön suostumuksesta.

Häirintäyhdyshenkilö voi:

- Ottaa yhteyttä häirintätilanteen osapuoliin ja keskustella tapahtuneesta.
- Järjestää häirintätilanteen molemmille osapuolille mahdollisuuden keskustella tapahtuneesta.
- Neuvoa häirintätilanteen osapuolia ottamaan yhteyttä erilaisiin tukipalveluihin esim. puhelinpalvelut.
- Koota toimenpiteistä päättävän ryhmän.
- Häirintätilanteen ollessa eritoten räikeä ja loukkaava häirintäyhdyshenkilö kokoaa toimenpiteistä päättävän ryhmän.

Toimenpiteistä päättävä ryhmä voi:

- Ottaa yhteyttä häirinnästä syytetyn henkilön esihenkilöön.
- Päättää mahdollisista kurinpitotoimista kuten, ohjelmaosiosta tai tapahtumasta poistamisesta tai porttikiellosta opiskelijayhdistyksen tapahtumiin.